

1 • OKTOBER 2017

Nieuwsbrief Graaf Reinaldalliantie

dijkversterking Gorinchem - Waardenburg

Overeenkomst getekend

De dijk tussen Gorinchem en Waardenburg voldoet niet aan de wettelijke veiligheidseisen. De dijk moet worden verhoogd en versterkt. Waterschap Rivierenland werkt nu in de Graaf Reinaldalliantie samen met de drie aannemers Heijmans, GMB en de Vries & van de Wiel, ondersteund door ingenieursbureau Royal HaskoningDHV. De samenwerking is bekrachtigd in een alliantieovereenkomst, die op 3 oktober door alle partijen is ondertekend. Waterschap Rivierenland blijft verantwoordelijk voor de dijkversterking.

Organisatie met duidelijke aanspreekpunten

De Graaf Reinaldalliantie is verdeeld in drie teams. Het technisch team bestaat uit rekenaars, tekenaars, ontwerpers en andere experts die bepalen hoe hoog en breed de dijk moet worden. Het processteam houdt de planning, risico's en kosten in de gaten. Bewoners, bedrijven en andere belanghebbenden krijgen vooral te maken met het derde team: het omgevingsteam. Hierin zitten de omgevingsmanagers, die actief bewoners en bedrijven bij

het hele proces van de dijkversterking betrekken, zoals bij de bijeenkomsten die in september hebben plaatsgevonden. De alliantie wil graag dat belanghebbenden eenvoudig en snel de organisatie kunnen benaderen. Dit kan straks in het kantoor aan de Waaldijk in Vuren. We hebben ook vaste aanspreekpunten, die u voor al uw vragen, opmerkingen en ideeën kunt benaderen. Deze vaste aanspreekpunten zijn:

- Voor Gorinchem, Dalem en Vuren:
Saskia Plate, e-mail: s.plate@gralliantie.nl
- Voor Herwijnen, Tuil en Waardenburg:
Esther van den Akker: e.akker@gralliantie.nl
- Voor Crowsche Waard, Haaften en Kerkewaard:
Fred Doodeman: f.doodeman@gralliantie.nl
- Voor overkoepelende zaken:
Henriette Nonnekens, e-mail: h.nonnekens@gralliantie.nl
- Voor vragen van algemene aard:
Jan Baltissen, e-mail: j.baltissen@gralliantie.nl

Meer informatie over de omgevingsmanagers is te vinden op www.wsrl.nl/Gorinchem-Waardenburg >> 'Meer weten'.

Bijeenkomsten voor belanghebbenden

Is het u ook opgevallen? In de maand september was het druk in de dorpshuizen tussen Gorinchem en Waardenburg. Bewoners en eigenaren waren door de Graaf Reinaldalliantie uitgenodigd om samen na te denken over de mogelijke oplossingen voor de versterking van de Waaldijk bij hun in de buurt.

Een impressie van een van de avonden

Afwachtend komen de eerste mensen binnen. De omgevingsmanager van de Graaf Reinaldalliantie neemt het woord: "Het is nu september 2017 en we zijn aan het verkennen hoe we de dijk moeten versterken. De alliantie staat het komende jaar voor de taak om op zorgvuldige wijze de best passende oplossing

"Hoe langer we praten, des te meer oplossingen we zien."

(het voorkeursalternatief) te bepalen voor de gehele dijk. Wij willen jullie, bewoners, daarbij betrekken. Deze werkwijze is anders dan in het verleden. Toen kwamen we vaak pas voor het eerst met jullie spreken als we al wisten wat de oplossing moest zijn. Dat doen we nu heel anders."

Na een toelichting van de technisch manager op de mogelijke oplossingen voor de dijkversterking volgen vragen en

opmerkingen vanuit de zaal: "Ik geloof niet dat jullie nog niet weten hoe hoog en breed de dijk moet worden. Hoe kan ik nu over een oplossing nadenken?" Parallel aan deze bijeenkomsten zijn onze technici hard aan het rekenen. We hopen jullie later dit jaar meer duidelijkheid te kunnen geven over deze hoogte en de breedte. In dit stadium van het proces is dit nog niet bekend.

Hierna komen grote posters met mogelijke oplossingen op tafel. Per dijkvak schrijven de aanwezigen de voors en tegens van de mogelijke oplossingen en kenmerken op. "Deze huizen zijn al 140 jaar oud." Dat maakt dat ze wel gevoelig zijn voor trillingen bij het aanbrengen van een damwand. "Deze huizen zijn gebouwd na de dijkversterking in 1987 en mogelijk goed opvijzelbaar". Dus misschien kunnen we ter plekke dan toch wel aan de landzijde versterken. En "Sinds de aanleg van het scherm in 2008 hebben mijn burens altijd water in de kelder, kan dat ook opgelost worden?" Alle ontwerpbijsluitingen zijn in positieve sfeer afgesloten en het napraten ging soms nog lang door.

In september vonden bijeenkomsten plaats voor de gehele dijk tussen Gorinchem en Waardenburg. Samen met bewoners en perceeleigenaren aan de dijk, de gemeente en belangenorganisaties heeft de Graaf Reinaldalliantie alle mogelijke oplossingen op een rijtje gezet, waaruit vervolgens in de volgende stap de meest kansrijke worden geselecteerd. De aanwezigen vulden een poster met kenmerken, kansen en knelpunten van de mogelijke oplossingen van hun directe omgeving. De opgehaalde waardevolle informatie gebruikt de Graaf Reinaldalliantie om eind 2017 te komen tot een zorgvuldige afweging en een voorstel voor de meest kansrijke oplossingen.

Het is ons bekend dat wij onbedoeld mensen niet hebben uitgenodigd, die wel uitgenodigd hadden moeten zijn. Onze excuses hiervoor. Wij willen niemand uitsluiten. Hoort u van bijeenkomsten waarvan u denkt: 'Daar hoor ik bij te zijn', neem dan contact met ons op. U bent welkom!

Ideeën van de ensemble-werkgroepen: wat gebeurt er mee?

De vijf ensemble-werkgroepen hebben het afgelopen jaar veel werk verricht. Enthousiaste buurtbewoners hebben de koppen bij elkaar gestoken en een plan opgesteld om de belevingswaarde van de dijk en de uiterwaarden te versterken. In het voorjaar zijn de voorstellen van de ensemble-werkgroepen voorgelegd aan de bestuurders op de Bestuursconferentie. Zij hebben toen uitgesproken dat ze alle voorstellen een

stap verder willen brengen. Hier wordt nu aan gewerkt. De voorstellen worden op dit moment verder uitgewerkt met betrokken bewoners en overheden tot meer concrete plannen. Een deel van de voorstellen heeft direct betrekking op de dijk. Deze worden meegenomen in het proces van de dijk. Andere voorstellen hebben betrekking op de omgeving en/of de gebruikswaarde van de dijk. Voor het uitwerken van deze voor-

stellen neemt de gemeente, de alliantie en/of het waterschap het initiatief, zoals bijvoorbeeld nu plaatsvindt met de ronde tafel voor de Crobtsche Waard en het planproces voor de Kerkewaard en het Heuffterrein. Het vervolg op de voorstellen van de ensemble-werkgroepen wordt bewaakt door de Klankbordgroep (zie www.wsr.nl/Gorinchem-Waardenburg >> 'Meer weten').

In gesprek met een technisch manager

Peter van der Scheer is expert op het gebied van waterveiligheid binnen de Graaf Reinaldalliantie. We stellen hem een aantal vragen over de noodzaak van de dijkversterking.

Het is bijna niet voor te stellen dat de dijk niet hoog en sterk genoeg is. Waarom is de dijk dan toch afgekeurd?

Dat heeft een aantal redenen. Er zijn nieuwe, strengere regels van kracht geworden op 1 januari 2017. De oude norm was aan vervanging toe, omdat die tot stand is gekomen na de watersnoodramp in 1953. Inmiddels wonen er in het rivierengebied veel meer mensen achter de dijken en is de economische waarde sterk toegenomen. Voor het rivierengebied is daarom wettelijk een strengere norm afgesproken. Ook houden we bij de dijkversterkingen rekening met de gevolgen van klimaatverandering. In de toekomst verwachten we hogere rivierafvoeren en daarmee hogere waterstanden. De laatste inzichten in dijken nemen we ook mee, bijvoorbeeld over de bodemdaling en de werking van piping (als er veel zand onder de dijk wegspoelt, waardoor de dijk afschuift of inzakt). Door al deze factoren is de dijk tijdens de laatste toetsronde afgekeurd.

Hoe groot is de kans dat de dijk bezwijkt?

Nu zijn er geen acute veiligheidsproblemen, maar het wordt wel tijd dat er geïnvesteerd gaat worden in de dijk om deze ook in de toekomst veilig te houden.

Hoeveel hoger en breder moet de dijk worden?

De dijk wordt hoger en breder. Maar het is nog niet bekend hoeveel hoger en breder. Dit hangt af van de oplossingsrichting die wordt gekozen. Er zijn verschillende oplossingen om de dijk te versterken. Wanneer bijvoorbeeld wordt gekozen voor een versterking met grond zal de dijk veelal breder worden. Wanneer voor een constructie, bijvoorbeeld een damwand, wordt gekozen, is er minder ruimte nodig. Met behulp van rekenprogramma's kunnen wij bepalen hoe hoog en hoe breed de dijk moet worden bij verschillende oplossingen. Dit is veel werk. Daarom bepalen we eerst de meest kansrijke oplossingen en gaan daarna exact bepalen hoe hoog en breed de toekomstige dijk moet worden.

Zijn er ook nieuwe technieken waar jullie gebruik van maken?

Om de veiligheid van een dijk te vergroten kiezen we vaak voor standaardoplossingen. Versterken met grond is de meest gangbare keuze, maar ook een constructie van damwand of beton kan in een situatie met huizen een goede oplossing zijn. Ook zijn er innovatieve mogelijkheden die in speciale situaties een uitkomst bieden. Op de website van Waterschap Rivierenland zijn animaties te vinden van allerlei oplossingen. Zie www.wsrl.nl/faalmechanismen. Scroll naar beneden voor de animaties.

Verbouwplannen? Neem eerst contact met ons op!

Woont u aan de dijk en heeft u verbouwplannen? Dan adviseren wij u om eerst contact met ons op te nemen. Samen met u kunnen we dan bepalen welke plannen al kunnen worden uitgevoerd en welke beter nog even kunnen wachten totdat het ontwerp van de dijkversterking bekend is.

Samenwerking bij bescherming tegen overstromingen

Het project dijkversterking Gorinchem - Waardenburg is onderdeel van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP), een samenwerking tussen Rijkswaterstaat en de waterschappen. Omdat Nederland een ramp voor wil zijn, hanteren we strenge veiligheidsnormen

voor onze dijken. Hierdoor staat het Hoogwaterbeschermingsprogramma de komende jaren aan de lat voor de grootste dijkversterkingsoperatie ooit. Het Hoogwaterbeschermingsprogramma is onderdeel van het Deltaplan Waterveiligheid.

Facebook

Om op de hoogte te blijven van en betrokken te zijn bij werk van de ensemblewerkgroepen en de ontwikkelingen van de dijkversterking en ook om uw eigen mening te geven, hebben we een facebookpagina aangemaakt. U kunt deze vinden op Facebook onder de naam Dijkversterking Gorinchem-Waardenburg.

Onderzoek naar toestand waterleiding

Wellicht is het u al opgevallen: de dijk ter hoogte van dijkspaal 386 (nabij het Xella-terrein in Vuren) is open gegraven en de waterleiding is blootgelegd. Dit is nodig om de huidige toestand van de waterleiding te controleren in verband met de toekomstige dijkversterking.

Planning

Het project bevindt zich op dit moment in de verkenningsfase. Het resultaat van deze fase is het voorkeursalternatief. Hierin wordt aangegeven hoe de dijk versterkt zal worden. Om dit voorkeursalternatief vast stellen worden drie stappen doorlopen:

Stap 1: Mogelijke oplossingen. Dit is nu gebeurd in de eerste ronde tijdens de bijeenkomsten in september.

Stap 2: Kansrijke oplossingen. Uit de mogelijk oplossingen worden de meest

kansrijke geselecteerd. Belangrijke criteria hierbij zijn onder andere de gevolgen voor woningen, rivierafvoer, cultuurhistorische waarden, landschap en natuur. Deze oplossingen bespreken we in de volgende ronde met bewoners en percee-eigenaren. Daarna worden de geselecteerde kansrijke oplossingen voorgelegd aan bestuurders.

Stap 3: In deze laatste stap wordt uit de kansrijke oplossingen het voorkeursalternatief bepaald.

Meer informatie

Deze nieuwsbrief over de verkenningsfase van dijkversterking Gorinchem – Waardenburg is een uitgave van de Graaf Reinaldalliantie. De nieuwsbrief is verstuurd naar alle belanghebbenden en geïnteresseerden van de dijkversterking. Sinds de vorige nieuwsbrief is veel energie gestoken in het verbeteren van het adressenbestand. Zijn uw gegevens toch nog onjuist of wilt u de nieuwsbrief ontvangen? Stuur dan een e-mail met uw adresgegevens naar mail@ralliantie.nl en vermeld daarbij of u de nieuwsbrief per post of via e-mail wilt ontvangen.

In geval van algemene vragen kunt u contact met ons opnemen via de alliantie telefoon: 06 22 88 08 09. Dit project kunt u vinden op de website: www.wsrl.nl/ Gorinchem-Waardenburg.

Graaf Reinaldalliantie
Vanaf november 2017
Waldijk 91
4214 LC Vuren
06 22 88 08 09

 Dijkversterking
Gorinchem-Waardenburg

